

VECKOBLADET

Nr 27 webbform

090918

KULTURNATTEN LUND

Ola Billgren: Tjugo tidiga grafiska blad

Missa inte årtiondets största konsthändelse i Lund!

Plats: Demokratisk Vänsters partilokal, Magle Lilla Kyrkogata 2 i Lund.

Ola Billgren (1940-2001) en av Sveriges, såväl av konstkritiker som en bredare konstpublik, mest uppburna konstnärer genom tiderna, fick sitt genombrott i början av 1960-talet. Billgren ”blev den främste företrädaren för nyrealismen eller fotorealismen i svensk konst. Medan framställningen med fotografisk exakthet brukade visa små utsnitt ur en vardaglig verklighet präglades den också alltid av finstämd artistisk medvetenhet” (NE).

Trots Billgrens starka koppling till Lund - han var bosatt här under från 1960 och fram till mitten av 1970-talet - har hans verk, såvitt vi har kunnat utröna, inte varit föremål för en separatutställning i Lund på nära tre decennier.

Demokratisk Vänster har nu nöjet att under Kulturnatten 2009 stå som arrangör för årtiondets kanske i särklass största konsthändelse i staden – utställningen ”Ola Billgren - Tjugo tidiga grafiska blad”.

I utställningen ingår bland annat ett antal mindre kända verk, bland annat omslag till Greklandsbulletin, som var namnet på det utåtriktade informationsblad som den sydsvenska Greklandskommittén gav ut till stöd för motståndskampen mot den militärdiktatur som rådde i Grekland 1967-1974.

Utöver grafiken presenteras också ett urval böcker från Ola Billgrens omfattande författarskap.

Veckobladets läsare, alla andra lundabor och besökare i staden hälsas välkomna till denna unika utställning!

Röda Kapellet

Funderar du på att besöka Lund på lördag? Dvs ta del av kulturnattens begivenheter. Då kan du t ex komma till Auditoriet på Kulturen kl 20.00. Då spelar blåsorkestern Röda Kapellet [finsk musik](#), marscher, smäktande tangos, samhällskritiska sånger och vemodig vals. Vi gör det därför att i år är det det s k Märkesåret dvs det är 200 år sedan Finland och Sverige skiljdes åt efter freden 1809. Elina Linna, riksdagsledamot (v) och medlem i den nationella kommittén för Märkesåret svarar för presentation och kommentarer kring det finska, finsk kultur, historia och samhällsförhållanden.

Kulturtips

Ulla Sniff Neumann Quartet
Måndagsjazz på Ribban, 21/9
[Läs mer](#)

Macbeth - Blod istället för mjölk
Varietéteatern Barbès gestaltar Macbeths nedstigning i mörkret, 4-27 september
på Inkonst.
[Läs mer](#)

Ane Brun + Support: Rebekka Karijord (NO) + Jennie Abrahamsson
Babel fredag 25 september.
[Läs mer](#)

Gunnar Bernstrup & Lars Holm
Konsert på BioCentrum i Limhamn den 25 september.
[Läs mer](#)

Iiro Rantala New Trio
Palladium 25 september kl 19.30.
[Läs mer](#)

The Cavern Beatles
Palladium 26 september.

[Läs mer](#)

Döden - en bruksanvisning
Vad fan vill döden mig? Om tiden, nuet, evigheten och dess förlängning, det oändliga ögonblicket.

Bastionen 26 september - 8 oktober.

[Läs mer](#)

People
Pulserande afrokubansk musik och dans
Inkonst 29 september.

[Läs mer](#)

Perfect Harmony
Tisdag 29 september kl 19.30 på Victoriateatern.

[Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Liten ESS-konsert med Röda Kapellet

Blåsorkestern Röda Kapellet brukar ha appellmöten på Mårtenstorget. Det ska vi också ha på tre lördagar i oktober, med klimathotet som tema, men höstens första appellmöte blir något annat.

Nu på lördag, den 19 september, kl. 11 blir mötets tema ESS. Den nu beslutade forskningsanläggningen är en central faktor i Lunds utveckling under det kommande decenniet och framöver, och därmed värd att uppmärksamma.

Det gläder oss att ESS-konsortiet redan har tänkt på den musikaliska dimensionen och initierat ett "neutronmusikprojekt" med bl.a. Håkan Hardenberger. Men vi tycker att något bör göras redan nu.

Mötet försiggår på platsen för den blivande anläggningens huvudinfart från gamla Getingevägen. Intill finns Odarslövs mölla, ett intressant (men tyvärr förfallande) 1600-talsexempel på vindkraftsteknik.

Ragnar Hellborg, professor i kärnfysik, kommer att orientera om ESS-anläggningen och dess uppgifter. Medlemmar av Röda Kapellet tänker säga några ord om de lokalpolitiska aspekterna – det har ju funnits olika åsikter i opinionen.

De musikstycken som framförs, under ledning av Linda Alexandersson, går alla i Ess dur. Det blir musik av bl.a. Claude Debussy och Peter Tjajkovskij, men vi kommer också att uruppföra Joakim Casagrandes komposition "Ess id est". Mötet tar cirka en halvtimme.

Appellmötet genomförs på orkesterns initiativ och i dess egen regi. Men om ESS-konsortiet efteråt vill uttrycka sin uppskattning genom t.ex. en miljondel av projektkostnaden så står det dem fritt.

För Röda Kapellet
Gunnar Sandin

Spanska inbördeskriget

Onsdagen 23/9 ordnar Vänsterpartiet i Lund en föredrags- och diskussionskväll om spanska inbördeskriget.

Dr. Luis Ríos, biologisk antropolog från Universidad Autónoma i Madrid föreläser på ämnet "General presentation on the present discussion of the Spanish civil war and recent knowledge on graves, cleansing etc".

Föredraget börjar klockan 19.00 på Vänsterpartiets lokal (Svartbrödersgatan 3). Ta gärna med intresserade vänner och bekanta!

OBS! Föredraget och diskussionen kommer att hållas på engelska. Om man vill ställa frågor och känner att språket är ett hinder kommer det finnas möjlighet att få hjälp med översättning.

Ett år till valet

Nu på lördag fortsätter Vänsterpartiet sin 1 år till valet-kampanj med torgmöte på Mårtenstorget. Det blir flygblad, flaggor, ballonger och apelltal från klockan 11 och ett par timmar framåt. Eftersom det är precis ett år till valet på lördag vill partiet gärna synas lite extra, så om någon har möjlighet att cirkulera på stan med ett plakat (exempelvis på cykel) så vore det jättebra.

På söndag fortsätter kampanjen med flygbladsutdelning på Linero. Samling vid Linero Centrum klockan 11.00 för utdelning av flygblad i brevlådorna i området.

Kyrkliga angelägenheter

"Låt de döda begrava sina döda" sa en gång en klok man. Därför borde VB inte kommentera kyrkliga angelägenheter, trots att det är val i gamla statskyrkan nu på söndag. Men vi kan inte låta bli, främst med anledning av Gamla Lunds senaste årsskrift. Närmare förklaring nedan.

Eventuellt återbruk

Jag träffade nyss en VB-läsare som berättade att hon varit på en trevlig engelsk krog. Lokalen hade tidigare varit en anglikansk kyrka. Själv minns jag ett litet avhelgat konstmuseum i Norwich.

I Sydsvenskan undrade inför kyrkovalet krönikören Eskil Fagerström om det var välbetänkt att lägga en massa miljoner på att renovera Allhelgonakyrkan. Som medlem i Svenska Kyrkan ville han betona de sociala aspekterna starkare. Det har hörts andra, liknande röster inifrån samfundet. Den materiella bakgrunden är förstås den allt besvärligare ekonomin. Kortsiktigt har kyrkans fonder drabbats av börsfallet men allvarligare är medlemstappet och den allt svagare kyrksamheten.

Vad just Allhelgonakyrkan beträffar föreslogs en gång i VB att den skulle rivas. Den nättare och ungefär lika gamla kyrkan i Norra Nöbbelöv har ungefär samma arkitektoniska värden och kunde sparas. Då invändes från sekulärt håll att Allhelgonakyrkan var en så fin musiklokal. Okej. Behåll den och gör den till stomme i ett världsligt kulturhus, om nu inte den bättre idén om ett sådant intill Klosterkyrkan går att förverkliga.

Varför inte Frälsis?

I städerna finns det såna alternativa användningar. Annat är det på den glesbefolkade

landsbygden med dess övermått av kyrkor. Maglarps nya kyrka har rivits och den i Odarslöv står som ruin men annars försöker pastoraten lappa och laga. Uppåkra kyrka ska kostas på drygt åtta miljoner trots att det ska byggas en modern utställningslokal med föreläsningssal alldeles intill.

Staten borde tänka på kulturarvet och öka bidragen är det många som säger. Men staten har redan gett Svenska Kyrkan fina förmåner i samband med skilsmässan, och det är mycket som bör bevaras. Vi (skattebetalarna) bör vara beredda att avstå från inte bara 1800-talsbyggen som Odarslöv utan även 1100-talare. De senare uppvisar inte alltid så stora variationer. Det borde räcka med att spara ett representativt urval.

Och varför ska vissa samfund särbehandlas? Nu lägger Frälsningsarmén ner i Lund. Gott så, men det finns kulturhistoriska värden i ett antal mindre gudliga trä- och stenhus.

Fakiren

När jag kom till Lund hade jag redan läst Falstaff fakirs "Envar sin egen professor", vars källor enligt förordet hade varit alla världens böcker utom Lunds stifts matrikel. Döm då om min förtjusning när jag på Aten upptäckte ett ex av just den boken! Eftersom jag insåg vikten av att orientera mej i mitt nya landskap pluggade jag med matrikeln och kartans hjälp in de skånska kyrkorna och hade därmed ett nät av referenspunkter för mina rörelser i terrängen.

Jag gör därför anspråk på en viss sakkunskap när jag formulerar mej i ämnet. Om vi håller oss till Lunds kommun öster om staden och Torn vill jag naturligtvis behålla (och betala skatt för bevarandet av) Dalby kyrka samt gärna också Genarp och Silvåkra. Överst på min rivningslista står Lyngby (hur många läsare vet var det ligger?) och kyrkan i Veberöd med dess förväxta korsarmar.

Blom predikar

En som inte delar min åsikt är K. Arne Blom, habil deckarförfattare och en man som har gjort och gör mångsidiga och förtjänstfulla insatser för föreningslivet i Lund. Nu har han skrivit den ovan antydda boken "Gryning och evighet. Lunds kyrkor österut".

Det är en märklig bok för att vara årspublikation för en sekulär hembygdsförening. Den är en kunnig orientering av de behandlade byggnadernas historia och utseende, men den är genomsyrad av andlighet. Några smakprov:

"Klockklang i Hardeberga är, såsom i alla andra orter, uttryck för, påminnelse om Guds närvaro bland människorna."

"Det nya [korset i Sandby] förklarar, att kampen mot ondskan, mot döden, mot självaste Djävulen, alltid och oupphörligen måste föras."

"Själ är Han synligen och en hel del förnimbart närvarande i kyrkan här i byn [Revinge]."

"I själva stämningen pulserar en laddning, märkligt och paradoxalt nog både mäktigt tung och samtidigt fjäderlätt svävande." [Hällestad]

"Att kläda det utsägbara i ord går inte ..." [men försöket i Gödelöv duger].

Och ju mer Blom rör sej åt öster (i riktning mot Sjöbo), desto trosvissare blir han. "Det är alls inte svårt att i Vombs kyrka uppleva evigheten som en realitet."

Ljus över slätten

Det vittnar om vidsynthet hos Gamla Lund (och kanske viss hänsynsfullhet mot en driftig f.d. ordförande) att ge ut en sådan årsskrift.

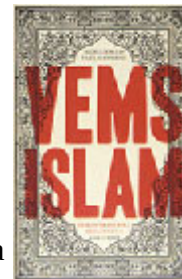
Boken illustreras med foton tagna av Claes Wahlöö. Och redan på första uppslaget undrar man: har också han blivit andlig? Hur ska man annars tolka bilden av Lundaslätten där ljusknippen från Ovan tränger ner genom glipor i molntäcket?

Men så tänker man på alla kitschiga altarmålningar med just ett sånt himlasken som han måste ha sett på turnéerna österut. Det är nog inte helt fel att tolka bilden dialektiskt, som en ironisk blinkning.

Gunnar Sandin

Vilken muslim? Vems islam?

Andreas Malms bok om islamofobi är en nödvändig referens i det svenska samhället 2009. Men vi behöver ett bredare perspektiv. Islam kommer att finnas kvar som en viktig faktor i svensk, europeisk och internationell historia under lång tid.

Redan ett sådant påstående är problematiskt. Läsare med skilda sätt att förstå begreppet islam tolkar det på diametralt olika sätt.

Från mitt liv i skolan vet jag speciellt vilka svårigheter barn till muslimska föräldrar har med sin identitet (jag använder ordet som symbol för jättestora problemkomplex) i det inflammerade tillstånd som råder.

”Vems islam” av Mohammad Fazlhashemi vill ersätta den grovt förenklade bild av islam som är förhärskande i västliga media med kunskap om variationsrikedomen i en rörelse med en historia som sträcker sig över ett och ett halvt årtusende och omfattas av en och en halv miljard människor i alla slags länder och kulturer.

Vad menar vi när vi karaktäriserar en person eller rörelse som muslimsk, frågar han?

Författaren är idéhistoriker vid Umeå universitet. Han återberättar historien om hur araberna under medeltiden räddar det antika arvet och lägger grunden till västerlandets vetenskapliga revolution.

Han beskriver det fredliga vetenskapliga samarbetet mellan muslimer, kristna och judar i Andalusien - det muslimska Spanien - som blomstrade tills de kristna talibanerna Ferdinand och Isabella förföljde och fördrev judar och muslimer.

Han redogör för utvecklingen av det vi kallar politisk islam och beskriver hur multietniska, multikulturella och multireligiösa samhällen organiserades i det osmanska imperiet.

I allt detta företräder han samma perspektiv som Edward Said anlade i sitt epokgörande verk Orientalismen. Said visar hur kolonialmakterna förvränger och förnedrar kulturer som är jämbördiga eller överlägsna deras egen. Hans bok kom 1978.

Nu har vi ”muslimerna” mitt ibland oss. Såvitt jag förstår är Mohammad Fazlhashemi en av dem. Och svensk. Och idéhistoriker. Och en rad andra saker.

I Lund är han aktuell eftersom han ska föreläsa i Västerkyrkan den 3 oktober. Det kan vara värt att förbereda sig genom att läsa hans bok innan man går på föreläsningen om fjorton dar. Den bör vara av intresse inte minst för dem som tänker delta i den studiecirkel om Palestina som aviserades i förra VB. Hamas omfattar t ex en sekteristisk, auktoritär version av islam.
Gunnar Stensson

Vi gratulerar

Vi gratulerar Henrik Smith som fått hälften av 50 miljoner för att ”undersöka om bevarandet av ekonomisk mångfald gynnar själva jordbruksproduktionen.

Projektet tar på olika sätt upp de så kallade ekosystemtjänster (fantastiskt ord, datorn markerar med röd understrykning, kanske användbart också i sociala sammanhang) som artrikedomen ger upphov till.

Vi inbjuder honom samtidigt att besöka BUP-området med dess i värsta fall snart försvinnande artrikedom som bl.a. lär omfatta ett antal rödlistade insekter.

Den andra hälften av de 50 miljonerna går till Almuth Arneths projekt om hur man kan skapa en hållbar markanvändning när mat och biobränsleproduktion tävlar om utrymmet. Minst lika viktigt!

Men vi skulle vilja tillägga frågan om vilken effekt utbredandet av villamattor över såväl åkerjord som naturmark har för den hållbara markanvändningen.

Gunnar Stensson

Äventyr i skolbranschen

— Det är som om sossarna vägrar skjuta på det öppna mål borgarna har lämnat, skrev någon när socialdemokratiska talespersoner yttrade sig undvikande inför den häpnadsväckande skandal som utspelar sig kring friskolorna (och för den delen vården). Det går till så att friskolorna får samma belopp per elev som de kommunala skolorna utan att ha samma skyldigheter och då får de en massa pengar över som de delar ut till sina aktieägare. Det är nämligen så att i Sverige finns något som saknas i resten av världen: vinstdrivande skolor. Visst, det finns friskolor i många länder, drivna av stiftelser eller lärargrupper med pedagogiska inriktningar typ Montessori, men ingen annanstans är det tal om börsnoterade företag.

Guldgruvan John Bauer-gymnasierna

Tag John Bauer-gymnasierna, Sveriges största skolkoncern. Den startades av en avhoppad officer från A6 i Jönköping, Rune Tedfors, som bedrivit arbetsmarknadsutbildning för AMS mm under 80- och 90-talen. Men det var med friskolorna hans verksamhet tog fart på allvar för sju år sen, med start i Jönköping. Verksamheten växte snabbt till 28 skolor i koncernen och under de båda åren 2005 och 2006 nåddes en omsättning på sammanlagt 1,8 miljarder, allt skolpengar från kommuner. Skolorna drevs för en lite mindre summa, 1,7 miljarder och då uppstod det en vinst på 120 miljoner. Av dessa fördes 40 miljoner till ägarna, dvs i huvudsak Tedfors, i aktieutdelning. Han hade förstås lön också, mera blygsamma 1 miljon per år.

Men i fjor kom det stora klippet. Då såldes hela koncernen till det danska investment/servicebolaget Axcel för en summa som Tedfors inte vill uppge, men som väl kan skattas till minst 100 miljoner. Själv jobbar han kvar till tio procent och, förmodar man, arbetar med den internationella expansionen. Dessutom har han Proolympia, en särskild liten koncern som bara jobbar med grundskolor med idrottsinriktning och tycks omfatta ett tiotal orter.

Högre betyg, fria datorer

Friskolorna kom till för att göra det möjligt att ge utrymme för fler pedagogiska idéer. Här skulle många blommor blomma, ungefär som den fria radion skulle ge utrymme för lokala och idémässiga alternativ. Vi vet vad som blev det: kedjor av radiostationer som öser ut reklam och skitradio, Metropol och vad de nu heter. Och den kommersiella attityden är uppenbar också från friskolornas håll: där delas det tydligen ut mycket högre betyg än i den offentliga skolan. Lär eleverna mer där, är de klipskare? Ingen tycks undersöka det och fan trot. Men de kommer naturligtvis lättare in på högre utbildningar med sina högre betyg och privatskolorna blir då mer attraktiva. I andra fall lockar man med grejer: John Bauergymnasiet i Karlstad delade ut fria laptoppar till sina elever.

Men man slås då naturligtvis av tanken: hur kan det komma sig att de kommunala gymnasierna har stora svårigheter att få det att gå ihop medan friskolorna kan generera stora vinster åt sina ägare. Det finns naturligtvis en viss förklaringsgrund i att de kommunala har större skyldigheter – de ska t.ex. hela tiden vara beredda att ställa upp och ta emot elever från friskolor som gått omkull. Men det måste finnas också andra förklaringar. Har lärarna mindre lön? Jag tror det inte, men det har visst sagts att det ofta rör sig om obehöriga lärare som är billigare. Men det kan ju faktiskt också vara så att det offentliga skolväsendet är slösaktigt och ineffektivt. Men min misstanke är att det är hyrorna det gäller. De kommunala skolorna får betala dyrt för sina, medan friskolorna klarar sig med provisoriska lokaler, ofta inte särskilt lämpliga och utan det dyra regelverk som gäller i de kommunala. Finns det någon som vet?

Måste våra skolförvaltningar vara fantasilösa?

En sak till. De kommunala skolorna har ofta mycket traditionella utbildningar, utan den specialisering och ibland yrkesinriktning friskolorna erbjuder. Måste det vara så? Vad är det

för fantasilösa skolförvaltningar och skolstyrelser vi har som bara kör i gamla hjulspår? Och vad gäller yrkesinriktning: i Lund hade vi tidigare en kommunal utbildning inom fordonsteknik. Den lade man ner, varpå en friskola startade en lika dan som nu blomstrar. Man kanske borde ta reda på vad de betalade för utrustning och lokaler. Allt är ju som en stor kapitulation inför det enskilda vinstintresset, det enda som tydligen förmår driva utbildning. Är det så här vi ska ha det i fortsättningen? Det skulle vara intressant att höra någon skolpolitiker som är med och delar ansvar för hur det är.

Sviker sossarna?

Till slut: hur går det då med socialdemokraterna, ska de applådera utvecklingen på sin kongress nästa månad? Carin Jämtin gjorde ett försök att ta ställning och hon blev ju utmobbad i den borgerliga pressen och fick knappt något försvar från socialdemokratiskt håll.

Mona Sahlin har sagt några banaliteter om att det är viktigt med kvalitet medan Thomas Bodström har satt sig i styrelsen för Pysslingen. Det är en koncern som driver 61 daghem och 20 skolor. Den har en årlig omsättning på 1 miljard och också den köptes i somras av ett danskt investment bolag ("equity fund") Polaris som i snabb takt köper upp lönsamma företag i Sverige. Man fruktar att styrelsearvodet till Bodström är ytterst effektivt använda pengar. Oddsens verkar helt enkelt dåliga för att sossarna ska våga ryta till här, även om jag övertygad om att en bred majoritet av svenskar skulle välkomna ett beslut om att stoppa vinsthemtagandet och klandra borgarna för vad som pågår. Men så angeläget är det kanske inte att vinna valet?

Vi ska jobba ihop med socialdemokraterna i nästa val och går det bra kan det bli lyckosamt. Se på SF och S i Danmark, de faller varandra om halsen och har alla chanser att ta hem nästa val. Men det finns frågor där V måste stå upp för grundläggande saker i samarbetet med S. Till dem hör att inte dela ut våra pengar till allsköns vinstmakare och entreprenörer. Det kan vi låta borgarna stå för.

Lucifer

Öppet brev till Riksbyggen

*Till VD Sten Åke Karlsson
Riksbyggen, Stockholm*

Chans att bygga med kvalitet för miljö och människor i Sankt Lars.

I Sankt Lars-parken, mitt i BUPs förvuxna trädgård, finns en stor oregelbunden grusyta. Det är vad som återstår av den under sommaren rivna kliniken.

Ytan formligen ropar efter en plan som tillvaratar den unika miljön, fruktträden i slutningen ned mot ån, de gamla ädellövträden och vallarna med sina 50-åriga pilar. Här finns chansen att skapa något unikt, något som bevarar och vidareutvecklar kulturmiljön, ett boende i samklang med naturen och parkens hundraåriga traditioner.

Riksbyggen har fått uppdraget att bebygga området. Häromdagen satt en representant för företaget mitt på den tomma ytan och betraktade de rika omgivningarna, till synes mediterande över möjligheterna. Kanske fasade han inför risken att förhastat förstöra alltsammans. Kanske drömde han om möjligheten att göra något annat. Riksbyggen förfogar över en stab av arkitekter, landskapsarkitekter och specialister på ekologiskt byggande, människor som vill något annat än att bara platta till marken och lägga ut ännu en

konventionell småhusmatta kvartersvis.

Som Riksbyggen vet antog fullmäktige i Lund 2007 med minsta möjliga majoritet just den sortens byggplan. Man ville utvidga Klostergården med några kvarter i direkt anslutning till befintlig bebyggelse söder om Sunnaväg. För att göra det var man beredd att schakta bort pilevallarna, föröda trädgården, utbreda bebyggelsen över brukshundsklubbens vidder och anlägga en bilväg från Källbybadet rakt in i Sankt Lars-parken.

Ni vet också att en stark opinion motsätter sig den byggplanen. En alternativ planskiss visar att det är möjligt att bygga lika många lägenheter och ändå bevara vallarna.

Nu har Riksbyggen bollen. Riksbyggen har kompetensen och förmågan att skapa något unikt i den gamla kulturmiljön, något som kan bli en symbol för ett fastighetsbolag som är känt för kvalitetsbyggande.

Men Riksbyggen kan frestas att följa minsta motståndets lag, utgå från den beslutade planen, schakta bort pilevallarna och röja undan träd och buskar för att anlägga några förstadskvarter och håva in vinsten. Därmed tillfogas Sankt Lars-parken ett sår som aldrig kan läkas. Valet borde vara lätt.

Vi inbjuder härmed Riksbyggen till en förutsättningslös, kreativ debatt om möjligheten till ett kvalitetsbygge med hänsyn till både miljön och de boende.

*Antaget av Klostergårdens byalag vid ordinarie möte måndagen den 14 september 2009.
Gunnar Stensson, Ordförande*

Lägg ner Levande historia!

Jag satt i Hedda Ekerwalds pappas stora trädgård i Stockholms skärgård samma helg som den blivande kronprinsessan Victoria under viss uppståndelse föddes (eller döptes) 1977.

Det var sista gången jag deltog i ett styrelsemöte i DFFG, de förenade FNL-grupperna. Jag hade valts in 1975 efter att av kongressen ha utpekats som den mest misstrodde styrelsekandidaten.

Bakgrunden var att Lunds FNL-grupp – en av landets starkaste – utpekade Kampuchea som verktyg för kinesisk aggression mot Vietnam och Pol Pot som massmördare. I Lund startades en alternativ grupp, Vietnamsolidaritet, som fortsatte till 1985. Men 1977 satt jag alltså som en sorts gisslan i DFFG:s styrelse.

Hedda Ekerwald, en av de fyra som med Jan Myrdal i spetsen besökte Demokratiska Kampuchea 1978, just när folkmordet pågick som värst, och som när de återvänt spred en bullerbybeskrivning av det plågade landet, var en juste tjej, trevlig att umgås med trots den hårda politiska motsättningen.

Nu, 2009, utsätts särskilt Jan Myrdal för hånfull politisk förföljelse från den statliga ideologimyndighet som kallas Levande Historia. Från att ha varit en dominant vänsteraktör, som många av oss bekämpade under 70- och 80-tal, har han förvandlats till ett impopulärt mobboffer som statsideologins propagandister spottar på.

Hedda, som i decennier ångrat resan till Kampuchea, befinner sig inte på samma sätt i skottgluggen, men mår säkert inte bra.

Folkmordet i Kampuchea måste studeras. Det föregicks av massiva amerikanska bombningar som kanske skördade fler civila offer än de 1,7 miljoner som mördades av de röda khmererna.

Sedan Vietnam gjort slut på skräckväldet genom sin invasion valde världssamfundet under ledning av Kina och USA att i nästan tio år fortsätta att erkänna Pol Pot-regimen som landets

legitima regering med representation i FN.

Kina, som invaderade Vietnam och blev tillbakaslaget efter blodiga strider, hade som uttrycklig målsättning "to bleed Vietnam white".

På det sättet fördröjdes utredningarna om folkmordet i årtionden.

Jag utgår från att både de amerikanska bombningarna före Pol Pots makttillträde och Kinas och västs stöd till Pol Pot efter det att han fördrivits till djunglerna vid gränsen till Thailand blir belysta i Levande historias redovisning. Om inte saknar den allt värde.

Lägg ner Levande historia, lämna forskningen till forskarna, historieundervisningen till lärarna och debatten till de fria debattörerna!

Vi har inte behov av någon statlig ideologiproducent!

Gunnar Stensson

[Kambodjaskriften](#)